

Sekretarka SITKS Šiška Albina Žorž:

Seje so bile „sejmi“ ...

Razprave o delu in organiziranosti samoupravnih interesnih skupnosti so vedno pogostejše — in tudi vedno bolj žolčne so. Sklenili smo, da bomo v Javni tribuni poslej več prostora namenili tudi SIS in začeli smo kar s telesnokulturno, ki je — videli boste — v marsičem specifična in drugačna od drugih. Za razgovor smo zaprosili sekretarko Albino Žorž.

Albina Žorž: jo bodo slišali tisti, ki bi jo morali?

● V iskanju izhoda iz dilem ob ustanavljanju SIS smo pri nas naredili tri napake. Prva je bila ta, da smo uknili takratno zelo aktivno občinsko zvezo za telesno kulturo, ki je kot operativno strokovno telo skupaj s svojimi osnovnimi organizacijami dosegala pomembne družbene in vzgojne rezultate, misleč, da SIS prevzema poleg strokovnih operativnih nalog dodatne nove naloge, ki izhajajo iz vloge in nalog SIS.

● Druga napaka je bila v tem (povezana s prvo ugotovitvijo), da je kadrovska koordinacija pri OK SZDL, tudi zaradi nerazumevanja vloge SIS, kadrovala v organe skupščine 95 % telesnokulturnih funkcionarjev, ki so — kar je povsem razumljivo — delovno in čustveno vezani na dolgoletno aktivnost v organizacijah za telesno kulturo. Poleg tega, kot vemo, smo njihovo družbeno delo v telesni kulturi vselej vrednotili skozi doseganje tekmovalnih rezultatov, telesna kultura pa je bila s tem ovrednotena na dnu družbene lestvice.

● Tretja napaka gre na račun strokovne službe, ker smo se v SIS zadovoljili s telesnokulturnimi strokovnjaki, namesto da bi že v samem začetku pritegnili profesionalne strokovnjake, kot so na primer: ekonomisti za analitično-planske naloge, statistiko in dokumentacijo, pravnike, računovodje, itd.

● Če se spominjam nazaj dveh skupščin, katero smo ustanovili ob koncu leta 1973, po-

tem lahko rečem, da so to bili »sejmi«, na katerih so imeli glavno besedo telesnokulturni delavci in bili najbolj glasni tisti, ki niso videli dlje kot do ozkih društvenih ali klubskih interesov. Skupščina je takrat delovala enodomno in v celoti prevzela »manire« športnih in telesnovzgojnih organizacij.

»V SIS opažamo različne pristope za sklic sej skupščin, javnih razprav in sprejemanja sklepov. Kako imate to urejeno v SIS za telesno kulturo?«

»Sele od 3. seje skupščine naše skupnosti naprej velja pri nas naslednji postopek: priprava predlogov gradiv, pregled in potrditev predlogov gradiv v izvršnem odboru, objava oziroma razpošiljanje gradiv vsem delegacijam TOZD, KS in telesnokulturnega področja, zbiranje pripomb in predlogov konferenc delegacij, ki na svojih sejah oziroma konferencah izvolijo delegate za posamezne seje skupščin, pregled in obravnava zapisnikov sej konferenc delegacij, zavzetje stališč in priprava odgovorov na predloge in pripombe konferenc delegacij na sejah izvršnega odbora, seje skupščin. Za sprejetje pomembnejših dokumentov, na primer samoupravnih sporazumov, programe in finančne načrte, družbene dogovore, glasujeta zbor uporabnikov in zbor izvajalcev ločeno.

Tu moram povedati še naslednje. Javna razprava je doslej v večini primerov zaživela med vodilnimi delavci v telesni kulturi, ne pa tudi med aktivnim članstvom, na področju združenega dela in v krajevnih skupnostih pa je razprava zajela le ozek krog tistih, pri katerih je bil interes za telesno kulturo močnejši. V procesu menjave dela je tako predvsem izstopala tehnika dogovarjanja z namenom, da se iztržijo čimvečja sredstva za potrebe telesnokulturnih organizacij. Na to pa so seveda vplivali tudi še nerazviti načini in oblike svobodne menjave dela in resničnih samoupravnih odnosov v samoupravnih skupnostih in organizacijah.«

● »Med telesnokulturnimi delavci v TOZD, krajevnih skupnostih in organizacijah za telesno kulturo večkrat slišimo kritiko, da občina odvaja preveč sredstev za mestno in republiško telesnokulturno skupnost, za občinske potrebe pa ostane premalo denarja.«

● »Če bi v preteklosti in — predvsem — v prihodnje združevali na ravni mesta in republike več sredstev ter jih načrtno in prioritarno po družbeni pomembnosti tudi trošili, bi lahko v Ljubljani in v SR Sloveniji marsikatero še prisotne probleme že oziroma hitreje rešili.

● »S kakšnimi bistvenimi problemi se še srečujete pri svojem delu kot imenovana sekretarka skupnosti?«

● »Problemi so vsakodnevni — torej tudi sobotni, nedeljski. Veliko sobot in nedelj živim ob delu za SITKS, ker tako narekujejo čez noč planirane obveznosti na raznih ravneh. Žal mi je, da nisem danes vsaj deset let mlajša, da bi lahko svojo funkcijo opravljala dejansko v skladu s statutom in samoupravnimi akti in bi tako lahko prenehala opravljati dve službi hkrati — kot nek servis za potrebe ostalih SIS, skupščino občine in družbenopolitične organizacije. Ker nimamo primerne strokovne službe, moram biti pri svojem delu precej iznajdljiva, da so lahko vse naloge v danih rokih tudi opravljene.

● Naslednji problem je neosveščenost delovnih ljudi in občanov, še posebej pa funkcionarjev v organih skupščine SITKS. Ti so namreč premalo seznanjeni s samoupravnimi akti, z njihovimi dolžnostmi in pravicami, ki izhajajo iz njih. Zaradi omejenih časovnih možnosti pa doslej niso naredili ničesar za SITKS, razen res redkih izjem. Samo prisotnost na sejah je premalo. Da je temu res tako, nam povedo praksa in zapisniki sej or-

ganov skupščin. Največ časa porabimo takrat, ko obravnavamo finančne plane in ko tečejo žolčne razprave, ki ocenjujejo, katera nosilka telesnokulturne dejavnosti na terenu je več ali manj vredna in pomembna za našo družbo. Problem je tudi v šibki koordinaciji dela na vseh ravneh. Kot sekretar skupnosti bi se morala udeleževati številnih sej, od katerih so nekatere sklicane skoraj ob istem času. Če zaprosim člane organov skupščine za udeležbo na sejah izven dejavnosti naše SITKS, ti to največkrat odklonijo, ker imajo druge obveznosti. Tako sem pač prisiljena, da se sama udeležim le tistih, ki lahko bistveno pripomorejo k reševanju nalog za našo interesno skupnost.«

● »Kako se vključujete v planske naloge in kaj predvidevate novega v SIS za telesno kulturo?«

»Na to bo trenutno najtežje odgovoriti, vendar pa lahko potrdim naslednje: Plan 1976—1980 je skupščina SIS ob predhodni javni razpravi sicer sprejela v letu 1976, vendar do podpisa sporazuma ni prišlo. Nov plan pripravljamo na osnovi meril za področje množične telesne kulture, ki bodo omogočala vsem delovnim ljudem in občanom enakopravno vključevanje v aktivno telesno vzgojo in šport — v danih možnostih. Merila je iz prijaznosti pripravil sekretar ZTKO, potrditi pa jih mora še skupščina skupnosti.

● V organih skupščine bo prišlo do kadrovskih sprememb zaradi odstopov nekaterih funkcionarjev, upokojitve itd.

● V letošnjem letu bomo morali rešiti vprašanje delovanja strokovnih služb za ljubljanske občinske in mestno telesnokulturno skupnost skupaj oziroma za nekatere SIS skupaj na ravni občine. Morda bi bilo umestno, v kolikor seveda v mestu Ljubljani to vprašanje ne bo rešeno, da v občini ustanovimo strokovno službo, ki bo delovala za potrebe SIS za izobraževanje, otroško varstvo, kulturo in telesno kulturo. To so seveda še odprte stvari.

● Zelo pomembna naloga čaka izvajalce telesnokulturnih programov, ki bodo morali izvajati množični program telesne kulture, uporabniki objektov pa odpreti vrata novim udeležencem v telesni kulturi, predvsem mladim in najmlajšim. ZTKO bo v skladu s tem tudi izobraževala in usmerjala strokovne kadre v nosilce telesnokulturne dejavnosti. To praktično pomeni, da bomo morali prekiniti tradicijo privatizacije in zaprtosti. ZTKO kot ena izmed nosilk je v enem letu svojega dela vsestransko opravičila svoj obstoj in se postopoma, vendar načrtno vključuje v izvajanje portoroških dokumentov o telesni kulturi. Ker ZTKO skupaj z nosilci telesnokulturne dejavnosti opravlja pomembno družbeno delo, bi bilo dobro, da bi občinsko glasilo »Javna tribuna« v vsaki številki namenilo prostor nosilec telesnokulturne dejavnosti in posebej SIS. Tudi ta obveščenosť bo pripomogla k razjasnitvi vloge ene in druge dejavnosti, še posebej pa zato (kar je dejansko težko razumljivo), ker je celo med družbenopolitičnimi funkcionarji mnogokrat prisotna dilema, zakaj eni in zakaj drugi.«

